

Sygn. akt VI U 1233/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 stycznia 2018r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Karolina Chudzinska - Koczorowicz

Protokolant – sekretarka Katarzyna Słaba

po rozpoznaniu w dniu 15 stycznia 2018r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: A. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 22 czerwca 2017r., znak (...),

z dnia 26 czerwca 2017 r., znak: (...)

w sprawie: A. K.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o kapitał początkowy i wysokość emerytury

1. Zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. z dnia 22 czerwca 2017r., znak(...)i uwzględnia do okresu składkowego ubezpieczonego okres od 1 września 1974r. do 20 września 1974r. i od 1 października 1974r. do 31 grudnia 1974r., pozostawiając organowi rentowemu matematyczne obliczenie kapitału początkowego.
2. Zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. z dnia 26 czerwca 2017 r., znak: (...)i uwzględnia do okresu składkowego ubezpieczonego okres od 1 września 1974r. do 20 września 1974r. i od 1 października 1974r. do 31 grudnia 1974r., pozostawiając organowi rentowemu matematyczne obliczenie należnej ubezpieczonemu emerytury.
3. Umarza postępowanie w części, która została uwzględniona decyzjami Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 31 lipca 2017r. znak (...) znak (...).
4. W pozostałej części odwołanie oddala.

Sygn. akt VI U 1233/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 czerwca 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. ustalił kapitał początkowy dla ubezpieczonego A. K. na kwotę 198.439,23 złotych według stanu na dzień 1 stycznia 1999 roku. Przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 2.126,18 złotych, okresy składkowe – 22 lata, 9 miesięcy i 13 dni (273 miesiące), okresy nieskładkowe – 5 lat, 2 miesiące i 17 dni (62 miesiące), współczynnik proporcjonalny do osiągniętego

w dniu 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego – 83,13% oraz średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat – 209 miesięcy. Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy nie uwzględnił natomiast okresów: 1.09.1974r. – 31.12.1974r. oraz 3.01.1975r. – 24.12.1975r., albowiem nie zostały one należycie udokumentowane.

Kolejną decyzją z dnia 26 czerwca 2017 roku organ rentowy przyznał ubezpieczonemu emeryturę częściową od dnia (...)roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Wysokość emerytury organ rentowy obliczył na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej na kwotę 1.771,73 złotych brutto, jako że emerytura częściowa wynosi 50% kwoty emerytury (3.543,45zł : 2).

Odwołanie od ww. decyzji złożył ubezpieczony, zaskarżając je w całości.

W uzasadnieniu odwołania wskazał, że organ rentowy, pomimo przedłożenia stosownych dokumentów, nie uwzględnił okresu zatrudnienia odwołującego na stanowisku referenta prawnego w Urzędzie Powiatowym w Ś. (1.09.1974r. – 31.12.1974r.) oraz okresu służby wojskowej (3.01.1975r. – 24.12.1975r.). W jego ocenie decyzja o ustaleniu kapitału początkowego powinna ulec zmianie w zakresie wymiaru okresu składkowego o okres dodatkowych 16 miesięcy, a ta zmiana ma wpływ na wysokość zarówno kapitału początkowego, jak i przyznanego świadczenia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Wskazał, iż roszczenie odwołującego zostało częściowo uwzględnione w dniu 1 sierpnia 2017 roku poprzez doliczenie okresu odbywania służby wojskowej (3.01.1975r. – 22.12.1975r.). Nie uwzględniono natomiast pozostałego okresu odbywania służby wojskowej (22.12.1975r. – 24.12.1975r.) oraz ww. okresu zatrudnienia w Urzędzie Powiatowym w Ś..

Ostatecznie na rozprawie w dniu 15 stycznia 2018 roku odwołujący oświadczył, iż w związku ze zmianą decyzji przez organ rentowy domaga się zmiany zaskarżonych decyzji poprzez doliczenie do okresu składkowego, okresu pracy w Urzędzie Powiatowym w Ś. (1.09.1974r. – 31.12.1974r.).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Ubezpieczony A. K. urodził się w dniu (...).

/okoliczności bezsporne/

W dniu 1 czerwca 2017 roku ubezpieczony wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. z wnioskiem o przyznanie mu prawa do emerytury częściowej.

/dowód: wniosek o przyznanie emerytury częściowej, k. 1 – 4 akt ZUS/

Ubezpieczony w okresie od dnia 1 października 1969 roku do dnia 23 września 1974 roku studiował prawo na Wydziale Prawa i Administracji (...) M. K. w T..

W okresie od dnia 1 września 1974 roku do dnia 20 września 1974 roku oraz od dnia 1 października 1974 roku do dnia 31 grudnia 1974 roku pracował w Urzędzie Powiatowym w Ś. na stanowisku stażysty.

Od dnia 3 stycznia 1975 roku do dnia 22 grudnia 1975 roku odbywał zasadniczą służbę wojskową.

Następnie w okresie od dnia 1 stycznia 1976 roku do dnia 31 marca 1977 roku, od dnia 1 listopada 1979 roku do dnia 31 grudnia 1979 roku oraz od dnia 1 stycznia 1980 roku do dnia 30 czerwca 1980 roku pracował w Urzędzie Gminy w W. na stanowisku konsultanta prawnego.

Ponadto w okresie od dnia 1 kwietnia 1977 roku do dnia 30 czerwca 1992 roku pracował w Prokuraturze Rejonowej w Ś. na stanowisku prokuratora.

W okresie od dnia 1 lipca 1992 roku do dnia 31 sierpnia 1993 roku pracował w (...) na stanowisku zastępcy dyrektora do spraw administracji.

Ostatnio od dnia 23 listopada 1992 roku ubezpieczony prowadził działalność gospodarczą w formie Kancelarii R., a obecnie w formie Kancelarii A..

/dowód: dyplom ukończenia studiów, k. 7 akt ZUS; umowa o pracę, k. 10 akt ZUS; świadectwo pracy, k. 14 – 14 v. akt ZUS; świadectwo pracy, k. 18 – 18 v. akt ZUS; zaświadczenie o zatrudnieniu, k. 12 akt/

Ubezpieczony w okresie ostatnich dwóch lat studiów korzystał ze stypendium refundowanego przez Urząd Powiatowy w Ś., w związku z czym zobowiązany był do odpracowania stypendium, zgłaszając się do pracy po zakończeniu studiów. W sytuacji, gdyby ubezpieczony nie stawiał się do pracy w Urzędzie Powiatowym zobowiązany byłby do zwrotu pobranej kwoty stypendium. Studia zakończył w czerwcu 1974 roku, zaś pracę magisterską obronił dopiero w dniu 23 września 1974 roku. Natomiast do pracy w Urzędzie Powiatowym w Ś. stawiał się w dniu 1 września 1974 roku i do dnia 20 września 1974 roku odbywał staż w Wydziale Administracyjno – Prawnym, a następnie – od dnia 1 października 1974 roku do dnia 31 grudnia 1974 roku staż ten kontynuował.

Praca na stanowisku stażysty odbywała się w pełnym wymiarze czasu pracy, codziennie od poniedziałku do soboty. Do obowiązków ubezpieczonego należało porządkowanie akt oraz szeroko pojęta obsługa prawna (...), w szczególności przygotowywanie uchwał, wydawanie opinii prawnych wszystkich Wydziałów, nadzór nad pracą kolegów.

Po reformie samorządowej w 1975 roku Urząd Powiatowy w Ś. przestał istnieć, a ubezpieczonego po odbyciu służby wojskowej skierowano do pracy w Urzędzie Gminy w W., który przejął część kompetencji (...) Powiatowego w Ś.. W Urzędzie Gminy w W. ubezpieczony pracował na stanowisku referenta prawnego.

/dowód: angaż pracy, k. 8 akt ZUS; angaż pracy, k. 9 akt ZUS; zeznania odwołującego A. K., nagranie audio, k. 29 akt; zeznania świadka J. S., nagranie audio, k. 29 akt/

Decyzją z dnia 31 lipca 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. ponownie ustalił kapitał początkowy dla ubezpieczonego A. K. na kwotę 205.116,78 złotych według stanu na dzień 1 stycznia 1999 roku, przyjmując podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 2.126,18 złotych, okresy składkowe – 23 lata, 9 miesięcy i 4 dni (285 miesiące), okresy nieskładkowe – 5 lat, 2 miesiące i 17 dni (62 miesiące), współczynnik proporcjonalny do osiągniętego w dniu 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego – 84,60%, średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat – 209 miesięcy.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy nie uwzględnił okresu pracy w Urzędzie Powiatowym w Ś. (1.09.1974r. – 31.12.1974r.) oraz okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej (23.12.1975r. – 24.12.1975r.), albowiem okresy te nie zostały wystarczająco udowodnione.

/dowód: decyzja ZUS o ponownym ustaleniu kapitału początkowego, k. 46 – 46 v. akt ZUS/

Decyzją z dnia 1 sierpnia 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. ponownie ustalił wysokość emerytury częściowej dla ubezpieczonego od dnia 1 czerwca 2017 roku, tj. od dnia nabycia uprawnień do emerytury częściowej, przyjmując, że wysokość emerytury należnej ubezpieczonemu wynosi 1.822,30 złotych brutto i stanowi 50 % kwoty emerytury (3.644,60 zł :2).

Organ rentowy wskazał, że odwołanie A. K. zostało uwzględnione w części poprzez doliczenie w kapitale początkowym okresu składkowego – odbywania służby wojskowej (3.01.1975 r. – 22.12.1975r.).

/dowód: decyzja ZUS o ponownym ustaleniu emerytury częściowej, k. 48 – 49 akt ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, w tym w aktach organu rentowego, które nie budziły wątpliwości Sądu, a które to nie były kwestionowane przez żadną ze stron pod względem ich autentyczności i prawdziwości zawartych w nich informacji.

Podstawę ustalenia stanu faktycznego w niniejszej sprawie stanowiły również zeznania odwołującego A. K. oraz świadka J. S., złożone na okoliczność faktu zatrudnienia odwołującego w Urzędzie Powiatowym w Ś., rodzaju powierzonych mu czynności oraz wymiaru czasu pracy, a zeznania te są jasne, logiczne i korespondują wzajemnie ze sobą, jak i z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. Świadek J. S. w latach 1968 – 1975 zajmował stanowisko głównej kadrowej w Urzędzie Powiatowym w Ś. i pracowała z odwołującym w jednym pomieszczeniu, co świadczy o tym, że posiada konkretną wiedzę w zakresie okoliczności, które prezentuje. Sąd odmówił jednak wiary zeznaniom wyżej wymienionych w zakresie, w jakim wskazali, że odwołujący tylko w początkowym okresie od dnia 1 września 1974 roku do dnia 20 września 1974 roku pracował na stanowisku stażysty, a od dnia 1 października 1974 roku – na stanowisku referenta prawnego. Tymczasem z angażu wydanego przez Naczelnika Powiatu w Ś. z dnia 29 sierpnia 1974 roku wynika, że od dnia 1 października 1974 roku ubezpieczony nadal był zatrudniony na stanowisku stażysty z takim samym wynagrodzeniem jak poprzednio (2.400 złotych brutto). Trudno też uznać za wiarygodne twierdzenia, aby odwołujący korzystał z urlopu pracowniczego w okresie od dnia 21 września 1974 roku do dnia 30 września 1974 roku, który rzekomo miał być przeznaczony na przygotowanie się do egzaminu magisterskiego. Już samo to, że egzamin ten miał miejsce w dniu 23 września 1974 roku przeczy powyższym twierdzeniom. Nadto brak jest dokumentów świadczących o tym, aby odwołujący pozostawał zatrudniony w ww. okresie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie co do zasady okazało się zasadne, niemniej jednak nie wszystkie okresy podlegały uwzględnieniu jako okresy składkowe przy wyliczeniu wartości kapitału początkowego odwołującego A. K. oraz wysokości należnej mu emerytury.

Zgodnie z treścią art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2017r., poz. 1383) przy ustalaniu prawa do emerytury i renty i obliczaniu ich wysokości uwzględnia się, z zastrzeżeniem ust. 2 – 5, następujące okresy: składkowe, o których mowa w art. 6 oraz nieskładkowe, o których mowa w art. 7. Przy ustalaniu prawa do emerytury i renty oraz obliczaniu ich wysokości okresy nieskładkowe uwzględnia się w wymiarze nieprzekraczającym jednej trzeciej udowodnionych okresów składkowych (ust. 2).

Natomiast zgodnie z treścią art. 174 ust. 1 ustawy kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy: okresy składkowe, o których mowa w art. 6, okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5 oraz okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Z kolei w myśl art. 6 ust. 1 pkt 1 powołanej ustawy okresami składkowymi są okresy ubezpieczenia. Za okresy ubezpieczenia przyjmuje się m.in. okresy pozostawania w stosunku pracy.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy stwierdzić należy, że kwestia sporna pomiędzy stronami ostatecznie dotyczyła tego,

czy ubezpieczony A. K. w okresie od dnia 1 września 1974 roku do dnia 31 grudnia 1974 roku był zatrudniony w Urzędzie Powiatowym w Ś., czego pochodną stało się ustalenie wymiaru okresów składkowych podlegających zaliczeniu do wysokości kapitału początkowego, jak również do wysokości należnej odwołującemu emerytury.

Organ rentowy w zaskarżonych decyzjach nie uwzględnił ww. okresu zatrudnienia ubezpieczonego w Urzędzie Powiatowym w Ś., twierdząc, że okres ten nie został należycie udokumentowany. Odwołujący zaś twierdził, że w

spornym okresie pracował w ww. Urzędzie w pełnym wymiarze czasu pracy, a okres ten – jego zdaniem – powinien zostać uwzględniony jako okres składkowy zarówno w zakresie wysokości emerytury, jak i kapitału początkowego.

Zdaniem Sądu Okręgowego, postępowanie dowodowe przeprowadzone w sprawie w sposób nie budzący wątpliwości wykazało, że w okresie od dnia 1 września 1974 roku do dnia 20 września 1974 roku oraz od dnia 1 października 1974 roku do dnia 31 grudnia 1974 roku odwołujący A. K. pozostawał zatrudniony w Urzędzie Powiatowym w Ś. na stanowisku stażysty. Pracował w pełnym wymiarze czasu pracy. Powyższe okoliczności potwierdziły zeznania odwołującego, świadka J. S. oraz dowód z dokumentów wystawionych przez Naczelnika Powiatu w Ś. T. G.. Dlatego też, Sąd Okręgowy uznał, że zasadne jest zaliczenie ww. okresów do okresów składkowych, podlegających uwzględnieniu przy obliczaniu wysokości kapitału początkowego, jak i należnej odwołującemu emerytury częściowej.

Mając powyższe na względzie, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd orzekł jak w punkcie 1 i 2 sentencji, pozostawiając organowi rentowemu matematyczne obliczenie kapitału początkowego oraz wysokości emerytury.

Podkreślenia wymaga również na to, że w zaskarżonych decyzjach z dnia 22 czerwca 2017 roku w przedmiocie ustalenia wysokości kapitału początkowego oraz z dnia 26 czerwca 2017 roku w przedmiocie prawa do częściowej emerytury organ rentowy nie zaliczył okresu odbywania przez odwołującego zasadniczej służby wojskowej (3.01.1975r. – 22.12.1975r.). Decyzje te zostały jednak zmienione przez organ rentowy w trakcie postępowania odwoławczego na podstawie kolejnych decyzji z dnia 31 lipca 2017 roku oraz z dnia 1 sierpnia 2017 roku poprzez zaliczenie do okresów składkowych okresu odbywania służby wojskowej (3.01.1975r. – 24.12.1975r.), co tym samym skutkowało umorzeniem postępowania w tym zakresie. Jak wynika z treści art. 477¹³ § 1 k.p.c. zmiana przez organ rentowy zaskarżonej decyzji lub wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności zaskarżonego orzeczenia przed rozstrzygnięciem sprawy przez sąd – przez wydanie decyzji lub orzeczenia uwzględniającego w całości lub w części żądanie strony - powoduje umorzenie postępowania w całości lub w części. Poza tym zmiana lub wykonanie decyzji lub orzeczenia nie ma wpływu na bieg sprawy. Skoro zatem organ rentowy uwzględnił częściowo żądanie odwołującego, postępowanie odwoławcze podlegało umorzeniu w tej części.

Mając powyższe na względzie, na podstawie art. 477¹³ § 1 k.p.c., należało orzec jak w punkcie 3 sentencji.

Natomiast Sąd nie uwzględnił do okresów składkowych pozostałego okresu od dnia 21 września 1974 roku do dnia 30 września 1974 roku, albowiem brak jest wystarczających dowodów potwierdzających okoliczność, że w tym okresie odwołujący faktycznie pozostawał zatrudniony w Urzędzie Powiatowym w Ś.. Angaż z dnia 29 sierpnia 1974 roku dotyczy zatrudnienia odwołującego w ww. Urzędzie od dnia 1 września 1974 roku do dnia 20 września 1974 roku. Natomiast kolejny dokument z dnia 27 września 1974 roku dotyczy zatrudnienia odwołującego dopiero w okresie od dnia 1 października 1974 roku. Tymczasem ani odwołujący, ani świadek nie potrafili udzielić jednoznacznej odpowiedzi na pytanie, na jakiej podstawie odwołujący uzyskał zwolnienie z pracy w tym okresie. Z powyższych względów okres od dnia 21 września 1974 roku do dnia 30 września 1974 roku nie podlegał zaliczeniu do okresów składkowych uwzględnianych przy obliczeniu kapitału początkowego oraz wysokości emerytury.

W tym stanie rzeczy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., odwołanie należało oddalić w ww. zakresie, o czym Sąd orzekł w punkcie 4 sentencji.

SSO Karolina Chudzinska – Koczorowicz